

Bilješka. - Čini se da nije pravilno stajalište gornje presude koja, pozivajući se na CMR konvenciju, tvrdi da primalac potpisom tovarnog lista mora platiti iznose koji su u toj ispravi navedeni. Tovarni list je prema istoj konvenciji samo pretpostavka o sadržaju ugovora. Iz toga proizlazi da svaka stranka, uključivši i primaoca, ima pravo pobijati navode koji su navedeni u tovarnom listu. U konkretnom slučaju vozar je temeljem CMR-a imao pravo zahtijevati polog do visine u tovarnom listu navedene vozarine, a primalac je mogao pobijati navode tovarnog lista tvrdeći da oni ne odgovaraju onome što su vozar i pošiljalac ugovorili.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 30.VII 1968.

Vijeće: dr Vladimir Borić, Franjo Gložinić, Branko Lovrečki

Pomorski agent - Agentova odgovornost - Agent je neposredno odgovoran osobi s kojom je sklopio ugovor o opskrbi broda ako se u tom pogledu izričito obavezao - Agent se izričito obavezao ako je u pismu upućenom opskrbniku naveo da će podmiriti fakturu iz pologa koji je njegov komitent položio kod treće osobe za tu svrhu

Tužitelj je poduzeće za opskrbu brodova, a tuženik je pomorski agent. Tužitelj zahtijeva od tuženika da mu isplati utuženi iznos na ime kupovnine za stvari i robu koju je tužitelj predao jednom brodu za koji je tuženik bio agent. Tuženik među ostalim podiže prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije, jer da on kao agent radi u ime i za račun svog komitenta, pa da prema tome on nije pasivno legitimiran prema tužitelju već njegov komitent.

Prvostepeni sud je obvezao agenta u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni je tu presudu potvrdio sa slijedećim obrazloženjem:

Osnovano navodi tuženik u žalbi da on u pravilu posluje kao pomorski agent u ime i za račun odnosno inozemnog broдача. No to vrijedi dotle dok on izričito ne preuzme kakvu obavezu u svoje ime. U konkretnom slučaju to je uslijedilo time što je on u obavijesti o pologu od 19.IX 1967. tužitelju izričito naveo: "Ovime Vas obavješćujemo da imamo osigurani polog iz kojeg će m o podmiriti Vašu fakturu za kupljenu robu iz konsignacionog skladišta za brod "KYLIK" zastave Holandija, i da će m o iznos od US dolara 465.-

isplatiti u jednoj od konvertibilnih valuta". Obavijest nosi žig i potpis tuženikov. Prema tome je u konkretnom slučaju tuženik preuzeo dužnost da on osobno izvrši tužitelju isplatu spornog iznosa do visine od US dolara 465.- koji nije prekoračen, kako je to ispravno utvrdio i prvostepeni sud.

M.S.

Bilješka.- Tačno je načelno stajalište gornje presude da agent osobno odgovara osobi s kojom je sklopio ugovor ako se u tom smislu izričito obavezao. Međutim čini nam se da se to ne može tvrditi za gornji slučaj. Okolnost što je agent u svom pismu izričito naveo da će platiti iz pologa navodi upravo na to da se nije osobno obavezao već da radi u ime i za račun svoga komitenta. Inače ne bi imalo nikakvog smisla navoditi da će kupovina biti plaćena iz pologa. Sud je pogriješio kad ovoj okolnosti nije pridao nikakav značaj, već je u presudi citirano mjesto tumačio isključivo formalistički.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 2.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Suvlasništvo broda - Samovoljno sprečavanje plovidbe broda od jednog dijela suvlasnika - Suvlasnici koji su samovoljno spriječili poslovanje broda moraju drugim suvlasnicima nadoknaditi štetu - Ukoliko nastane spor između suvlasnika, svaki od njih ima pravo zahtijevati da se spor riješi sudskim putem, uključivši i razvrgnuće zajednice, a ne samovoljno onemogućivati brodu vršenje plovidbe - Ovo vrijedi i za slučaj da suvlasnik-poslovođa ostalim suvlasnicima ne polaže obračun - Ako je jedan suvlasnik bio ujedno i zapovjednik broda njemu suvlasnici koji su ga samovoljno spriječili u vršenju svoje funkcije moraju, u ime naknade štete, isplatiti i svotu koja odgovara zapovjednikovoj plaći koju on nije zaradio - Ovi suvlasnici nemaju prava kod određivanja visine naknade štete koju su dužni nadoknaditi ostalim suvlasnicima, prebijati iznos dobitka koji nisu ostvarili zbog toga što su samovoljno spriječili plovidbu broda

Spor se vodi između suvlasnika pomorskog broda. Tužitelj navodi da je on bio poslovođa i zapovjednik broda, a ujedno i suvlasnik polovice suvlasničkog dijela. Tuženici